

Den næste Sag paa Dagsordenen var: Indbringelse af Folkethingsmanden for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) af „Forslag til Lov om Udvidelse af Valgretten til Sogneraad og Amtsraad.“

Berg: Det Forslag, som jeg tillader mig at indbringe og anbefale til det høitærede Thing, gaar ud paa som nævnt at udvide Valgretten til Sogneraad og Amtsraad. Som bekendt ere de gjældende Bestemmelser disse, at $\frac{1}{5}$ af de Høistbestede i et Sogn vælger den større Deel af Sogneraadets Medlemmer og alle Skatteydere den mindre Deel. Der er altsaa ved dette Valg lagt Hovedvægten paa Skatten, saa at den ene Femtedeel af Beboerne ikke blot kan vælge Fleertallet, men ogsaa haade med deres Tal og deres Stilling udøve væsentlig Indflydelse paa Valget af den mindre Deel. Med Hensyn til Amtsraadet er det jo saa, at den mindre Deel — der dog kun er et Medlem mindre end den anden Deel — vælges af saamange høistbestede Mænd i Amtet, som der er Communer i Amtet, og at den større Deel af Amtsraadets valgte Medlemmer vælges af Affendinge, een fra hvert Sogneraad, saa at altsaa, naar man betænker, at Sogneraadet er udgaaet fornemmelig fra Valg af de Høistbestede, ville disse ogsaa gennem disse Affendinge udøve den væsentligste Indflydelse paa, hvorledes den større Deel af Amtsraadet skal være bestaende, saa at saa godt som de $\frac{4}{5}$ af Amtets Beboere ere affaarne fra at have nogen væsentlig Indflydelse paa Amtsraadets Sammensætning. Det er den gennemgaaende Tanke i disse Valgbestemmelser med Hensyn til Sogneraad og Amtsraad, og de ere, som det vil sees, aldeles i Modstrid med Grundtanken i vor Forsatning, og det er et af Hovedformaalene med Forslaget at faae dette forandret. Hartkornsfindet eller, som man hellere maa sige, Alighedsfindet, den Betragtning nemlig, at Dygtighed og Interesse for det offentlige Vel er knyttet fornemmelig til Pengepungen, kan kun styrkes ved de rugjældende Bestemmelser. Derhos maa det vistnok ogsaa erkjendes, at flere af de udmærkede Mænd, som

med Interesse og Dygtighed arbejde haade i Sognecommunerne og Amtscommunerne Tjeneste, vilde i langt heldigere Grad kunne udføre deres Gjern, naar de ved den Maade, hvorpaa de vare bleve valgte, vare udgaaede fra en mere almindelig Tillid hos Befolkningen, og at man derved mere vilde undgaae, hvad der dog desværre ofte finder Sted, nemlig Mistillid til disse communale Bestyrelser, en Mistillid, som kan have sit Udspring fra den Maade, hvorpaa de ere valgte, men dog kan være i og for sig ubegrundet og netop kun fremkommen, fordi de ikke ved deres Valg ere udgaaede som Udtryk af den almindelige Tillid. Lovforslaget søger at have disse Ulemper og derved fremkalde en livligere Deeltagelse for disse vigtige Anliggender ved at foreslaae, at Sogneraadet vælges directe af alle Skatteydere, og at Amtsraadets valgte Medlemmer — Formandsstillingen rører Lovforslaget ikke ved — vælges gennem Valgmænd, som udgaae fra Communerne, ikke som nu een fra hver Commune uden Hensyn til dennes Størrelse og Betydning, men deres Antal fastsat efter Communens Folketal, og at disse Valgmænd vælges efter samme Regler, som Sogneraadets Medlemmer. Deels disse Bestemmelser og deels Bestemmelsen om, at et mindre Antal Valgere og Valgmænd skal ved de respective Valg kunne fordrø Forholdstalsvalgmaaden anvendt, ere Hovedbestemmelserne i Forslaget. Jeg skal ved denne Leilighed indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet jeg gjentager min Anbefaling for Forslaget til Thinget.

Formanden: Exemplarer af det forelagte Lovforslag ville blive omdeelte til de Herrer Medlemmer.

Den følgende Sag paa Dagsordenen var: Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende „Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1871 til 31te Marts 1872.“

Rettelser.

Sp. 44, Lin. 18, f. n. „Indtil Deslige bestemmes ved Lov“ ses: „Indtil anderledes bestemmes ved Lov“.